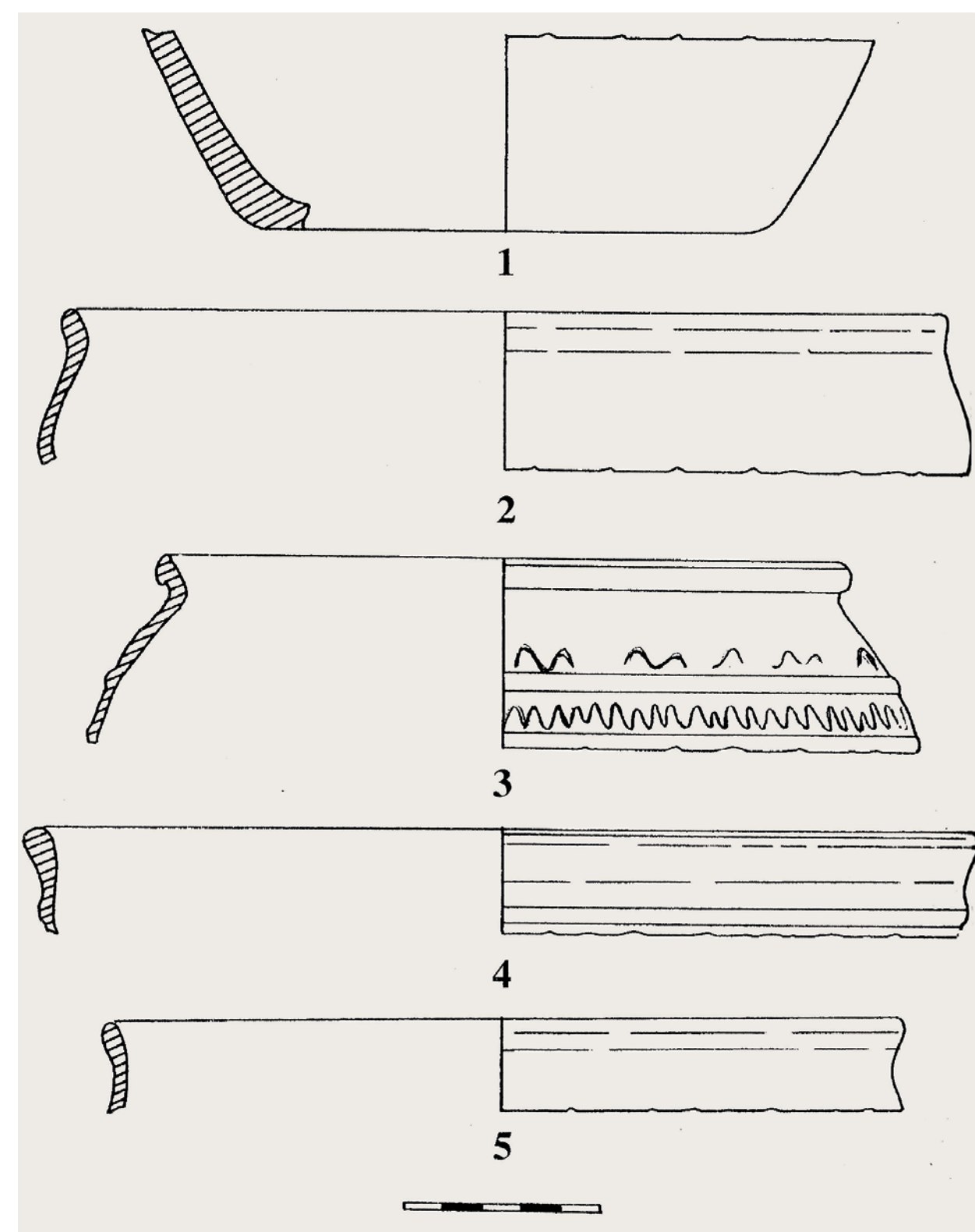

Archeologický klub v Příboře

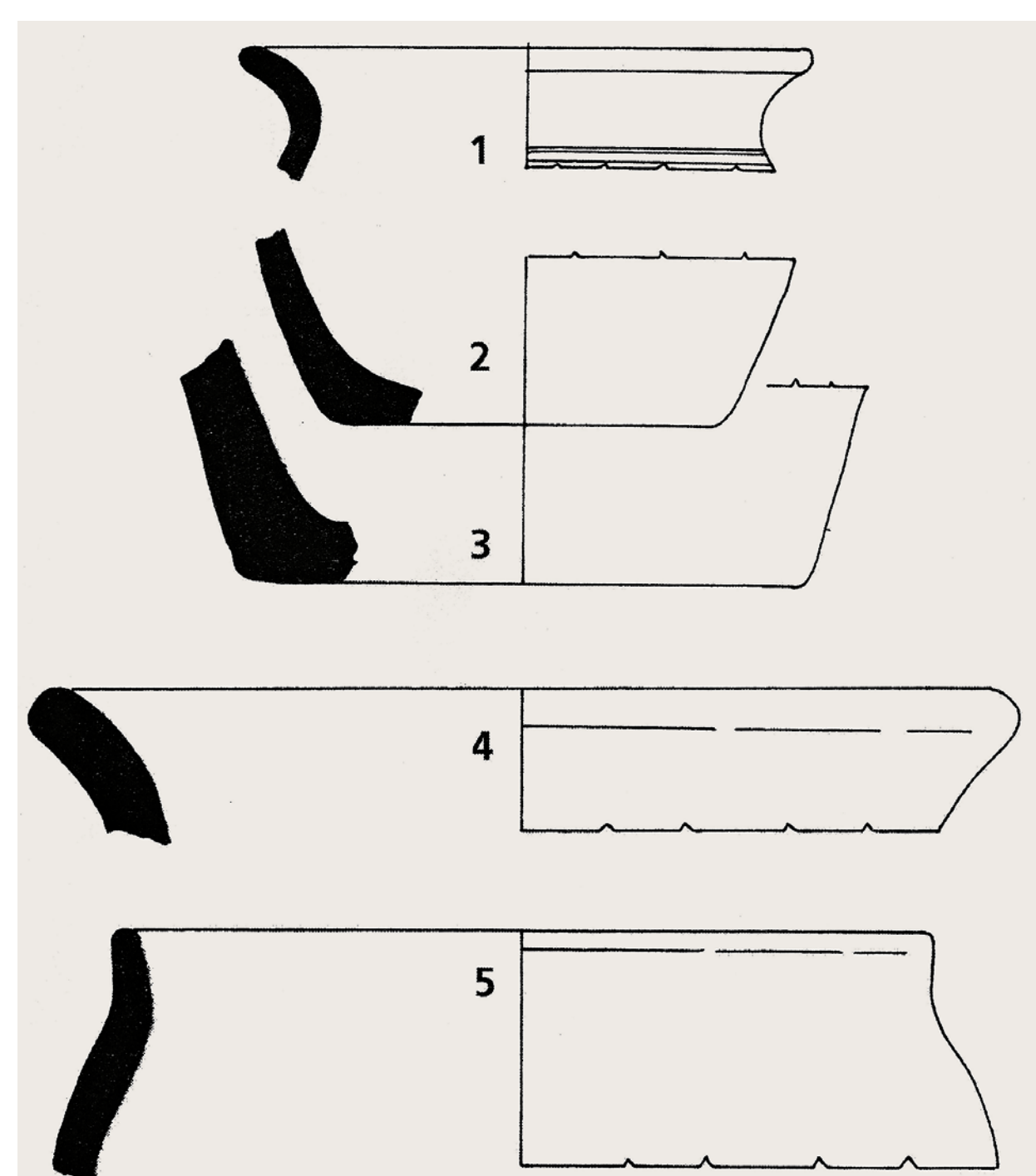
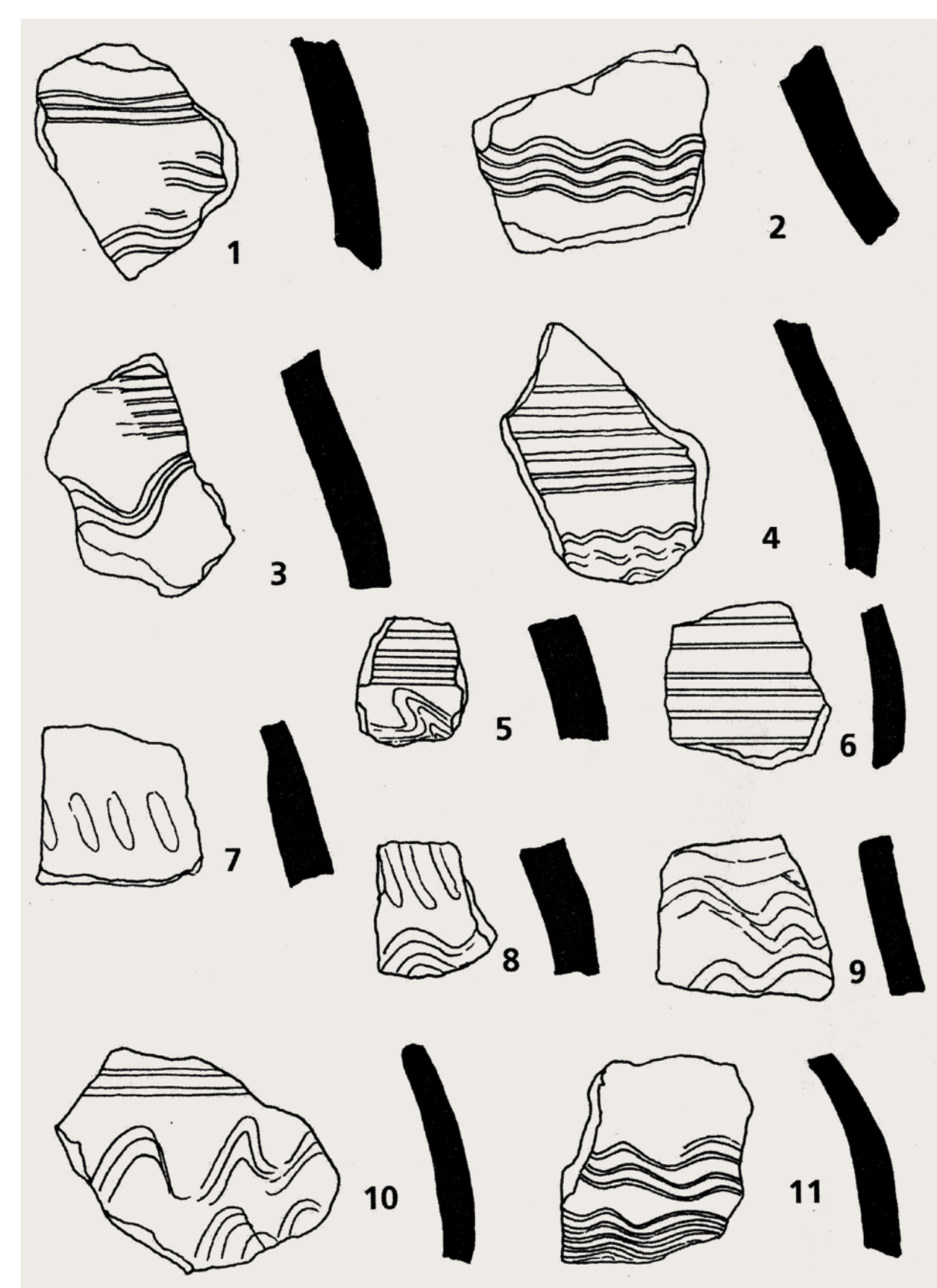
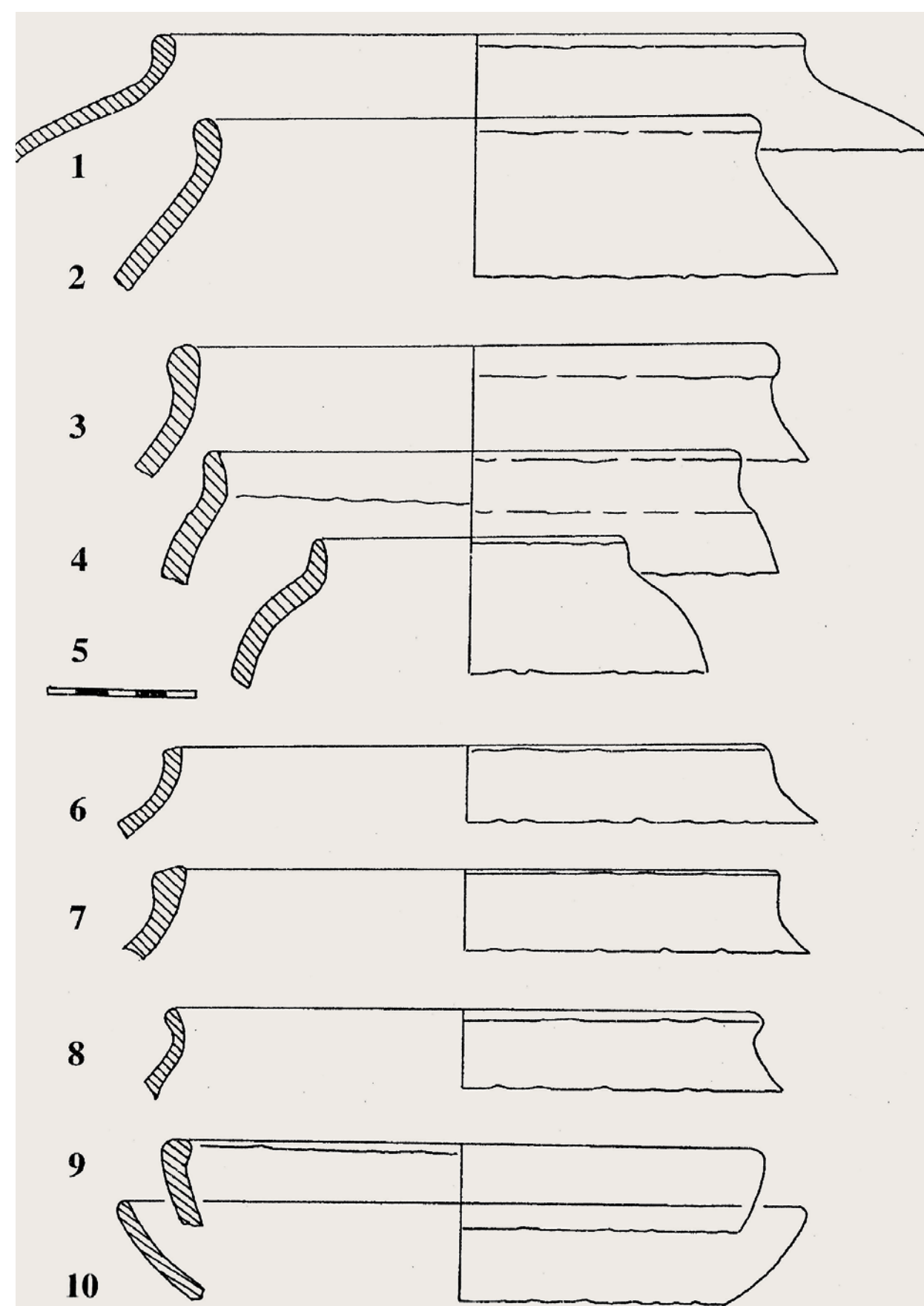
Archeologický klub v Příboře svou činností úspěšně navázal na někdejší příborský archeologický kroužek založený v roce 1970. Pro Archeologický klub v Příboře je rok 2020 rokem padesátiletého jubilea. Nejaktivnějšími členy Archeologického klubu v Příboře jsou jeho předseda Jan Diviš a místopředseda Daniel Fryč, syn zakladatele příborského archeologického kroužku Jiřího Fryče.

Dlouho se vůbec nepředpokládalo, že by na Ostravsku mohly být kromě Landeku v Petřkovicích ještě někde jinde památky po lidech starší doby kamenné. Také Maškovy objevy ve Štramberku z roku 1880, týkající se neandrtálců, byly považovány za ojedinělé. Teprve výzkumy Jana Diviše přinesly nové poznatky, že neandrtálci po sobě zanechali stopy nejen ve štramberských jeskyních, ale i na Bílovecku, v krajině, kde se k levému břehu Odry od západu k východu svažuje nejvýhodnější úpatí Nížkého Jeseníku.

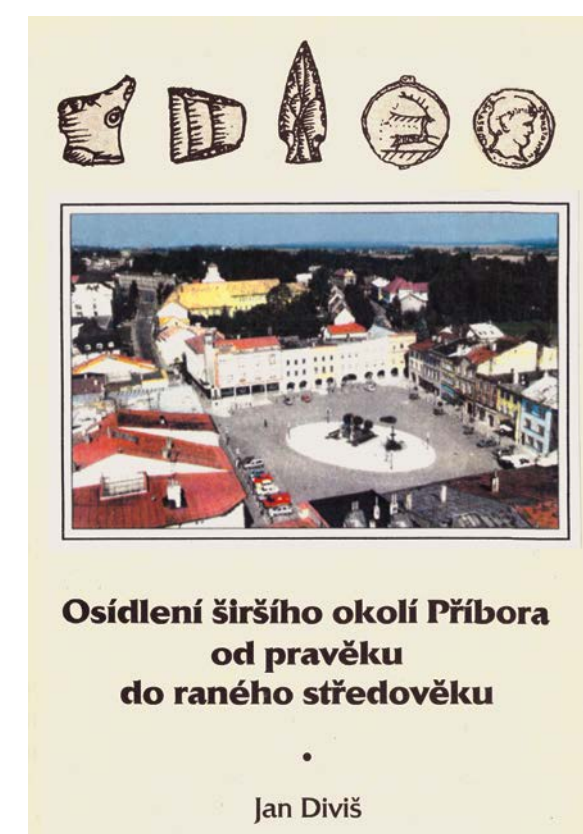
Na základě nových Divišových archeologických nálezů se prokázalo, že v mladém a středním paleolitu bylo hustěji osídleno pravěkými lovci okolí Fulneku a Bílovce než okolí Nového Jičina, Příbora, Koprivnice či Štramberku. Zatímco v okolí Fulneku dominují mladopaleolitické nálezy (aurignacien), na Bílovecku převládají nálezy starší (micoquien a szeletien). K poznání rozsahu středopaleolitického osídlení významně přispěly především objevy kolem Bílovce a Bílova. Jde o stovky nástrojů, jejichž zařazení do středního paleolitu je nesporné. Na některých bíloveckých

Zlomky keramiky ze sídliště z pozdní doby římské v Příboře Prchalově.

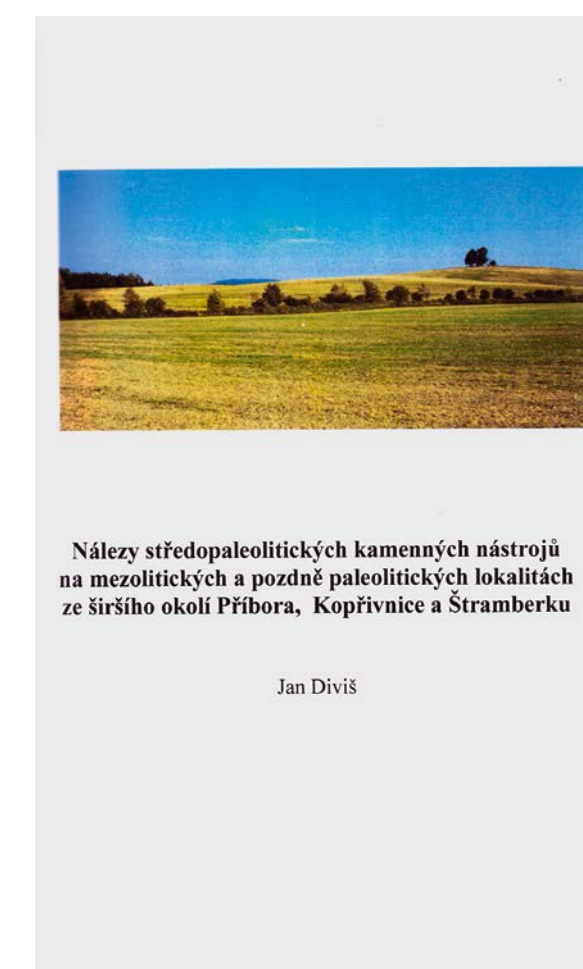
Zlomky nejstarší slovanské keramiky nalezené v Příboře Prchalově.

Nejstarší publikace Jana Diviše shrnuje starší i novější poznatky z vlastních výzkumů na katastru Příbora a v blízkém okolí.

Novější publikace Jana Diviše a Daniela Fryče.

lokalitách byly dokonce zaznamenány nálezy staropaleolitické. V letech 2000–2015 bylo objeveno na Fulnecku a Bílovecku 28 nových paleolitických stanic, doložených 2755 předměty kamenné štípané industrie. Surovinové zdroje glacienních silicítů jsou zde bohatší i jejich hlízy jsou větší než v širším okolí Štramberku. Na základě objevů četných lokalit v Poodří se rýsuje významné osídlení této oblasti člověkem neandertálským (středopaleolitické kolekce nástrojů z okolí Příbora, Sedlnice, Koprivnice, Závěšic, Libhoště, Štramberku, Bílovecka a Fulnecka). Diviš zmapoval ve své práci pohyb neandrtálců v blízkém i širším okolí Štramberku respektive jeskyní Šipky a Čertovy díry, a to na základě dosud nepublikovaných nálezů středopaleolitických artefaktů za dobu 40 let.

O objevy dosud neznámých archeologických lokalit, k nimž například patří neolitická lokalita v Pustějově spadající do období prvních zemědělců, se zasloužil Daniel Fryč. Dalšími jeho významnými objevy jsou archeologické lokality z rozhraní neolitu a eneolitu. V květnu 1996 Fryč objevil u obce Stachovice lokalitu z období mladého paleolitu. V okolí obce Stachovice objevil postupně další tři lokality z mladého paleolitu Jan Diviš. V roce 1998 Jiří Fryč objevil povrchovými sběry lovecké neolitické sídliště Bernartice 1 lidu s moravskou malovanou keramikou na pravém břehu Odry v polní trati s názvem Za břehy. Na začátku roku 2007 uskutečnil dva sídlištní nálezy z mladší a pozdní doby kamenné u obce Hladké Životice. V obou případech se jedná o lokality s polykulturním osídlením – lidu s lineární kulturou a moravskou malovanou keramikou. Poslední lokalitu Hladké Životice 3 Fryč objevil v roce 2008. Při povrchových sběrech v roce 2009 objevil lokalitu v dolní části obce Kujavy. Sídliště Kujavy – Fulvárky s lineární kulturou je umístěno na levém břehu Děrenského potoka. Při systematických povrchových výzkumech v letech 2006–2013 na okrajových terasách Oderské nivy u obce Pustějov objevil soustavu čtyř sídlišť s lineární kulturou a moravskou malovanou keramikou, které pojmenoval podle názvu přilehlých tratí – Pustějov 1 – Dolní čtvrtě, Pustějov 3 – Dolní čtvrtě, Pustějov 4 – Na pasekách, Pustějov 5 – Hůrský. V roce 2010 objevil lokalitu Studénka – Dolní čtvrtě. Další dvě neolitická sídliště, která sleduje povrchovými výzkumy, objevil v letech 2014–2018 a výsledky bude postupně zveřejňovat. Poznatky o objevech publikuje prostřednictvím náleзовých zpráv v odborném časopise Přehledy výzkumů vydávaným jedenkrát ročně Archeologickým ústavem AV ČR v Brně, na jehož webových stránkách jsou Fryčovy články volně dostupné.

Zásadou příborských archeologů je zásadní zjištění, že na hranici pleistocenních zalednění ležící Moravská brána nebyla jen pravěkou komunikací, ale také místem s vlastními zdroji kamenné suroviny, které lidé obývali nejen v době prvních zemědělců na sklonku doby kamenné před 6 000 lety, ale i v hlubinách věků počítaných na stovky tisíc let. To jsou objevy významné v celoevropském paleolitu. Poznatky příborských archeologů dokládající starobylost osídlení Novojičínska jsou výsledkem několika desetiletí intenzivní odborné práce. Nejstarší historie regionu a nálezy, které ji dokumentují, patří k nejvzácnějším statkům kulturního dědictví. Něco podobného už nikdo jiný nebude mít možnost na stejných místech zopakovat, i kdyby tomu chtěl čas a úsilí věnovat. Třeba už jen z toho důvodu, že na lokalitách časem dochází k nejrůznějším změnám a ne vždy lze vše znovu povrchovým průzkumem a sběrem získat. Divišovy a Fryčovy archeologické nálezy jsou proto unikátní a nenahraditelné. Zásadou nejaktivnějších členů archeologického klubu je neolit i paleolit Novojičínska znám tak, jak dosud znám nebyl.

Kromě zmíněných odborných publikací informuje Archeologický klub v Příboře veřejnost články vycházejícími pravidelně v Měsíčníku města Příbora. Vždy počátkem roku je v příborském měsíčníku článek předsedy klubu o klubové činnosti za uplynulý rok. Další články předsedy popřípadě jiných členů klubu vycházejí v měsíčníku v průběhu roku. Redakce poskytuje členům klubu prostor i pro publikaci náročnějších příspěvků. Počínaje říjnovým číslem roku 2019 v měsíčníku vycházejí v každém měsíci na pokračování články, v nichž jsou představováni jednotliví členové klubu. Podobným způsobem bude další série článků věnována činnosti klubu, významným objevům a archeologickým lokalitám. Na oficiálních stránkách města Příbora jsou všechna vydání měsíčníku trvale přístupna. Členové klubu dále publikují například ve sborníku Archeologie Moravy a Slezska, vydávaném pobočkou České archeologické společnosti pro Moravu a Slezsko, v internetových médiích a v německém odborném časopise Geschiebekunde aktuell.

Archeologický klub je dobře znám nejen v Příboře, ale i v širším okolí města a na Novojičínsku. Ač se nejedná o formální instituci, dokázal si Archeologický klub v Příboře svou činností a svými výsledky získat zasloužené uznání a místo nejen v Příboře, ale i v české archeologii.

Silicítová šipka z lokality Hladké Životice 2.

Silicítová šipka z lokality Hladké Životice 3.

Serpentinový mlátek z lokality Pustějov 1.